

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/274/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

236/2018. (XI. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2018. augusztus 16-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárást** a 2018. november 6-án megtartott zárt ülésén – Fráterné Dr. Ferenczy Nóra előadó testületi tag távollétében, írásbeli előterjesztése nyomán – hozott döntése alapján

m e g s z ü n t e t i .

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt. A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel azonban a Testület az eljárás megszüntetéséről döntött.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2018. július 30-án történt rendőri intézkedés elmulasztása miatt 2018. augusztus 16-án, postai úton terjesztette elő panaszát a Testülethez, amit 2018. június 26. napján, postai úton kiegészített.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy kertszomszédjai (*F.i J. és H. Gy.*), akikkel 2007 óta haragos viszonyban van, hétvégi kertjük védelme érdekében rendszeresen elektromos madárriasztót üzemeltetnek. A panaszos és családja állandó lakhelyként használja a mellettük levő ingatlant.

2018. július 30-án 11 óra 14 perckor a panaszos hívta a 112-es segélyhívó számot, és a rendőrnek elmondta, hogy a zaj mennyire bántja, és intézkedést kért az ügyben. A telefon túlsó végén a rendőr az ügyben intézkedést ígért.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Mivel rendőr nem érkezett a helyszínre, a panaszos 14 óra 49 perckor ismételt hívta a segélyhívó számot, és segítséget kért. A panaszossal közölte egy rendőr, akit név szerint a panaszos megjelölt a beadványban (*L. P. r. törzsszázlós*), hogy nem fognak kimenni. Olyan dolgokra hivatkozott, ami a panaszos szerint nem a rendőrré tartozik. A panaszos bármit közölt, a rendőr érdektelen volt. A panaszos akkor közölte a rendőrrel, hogy addig fog panaszkodni, amíg a fennálló helyzetet valaki meg nem érti, és meg nem oldja.

A panaszos véleménye szerint a rendőrségnek segítségkérés esetén minden esetben ki kell mennie, hogy a panasz valóságáról meggyőződjön, majd pártatlanul intézkednie kell a zajkeltő személyekkel szemben. A szomszédok részéről a zaj továbbra is folyamatosan fennáll.

2) a) A panaszos továbbította a Testületnek a S. város Rendőrkapitányság vezetőjéhez címzett levél másolatát, amelyben panaszt tett az ügyeletes tiszt ellen a segítségnyújtás megtagadása és fenyegetőzése miatt.

A rendőrséghez írt levelében a panaszos előadta, hogy az ingatlanában életvitelszerűen él férjével és beteg, idős anyósával. Mivel méhészként dolgoznak, az ingatlan a gazdálkodás telephelyeként is szolgál. A szomszédjaik (F. J. és H. Gy.) kb. 2000 óta tulajdonosok, akikkel az évek során a kapcsolat megromlott, és 2007 óta haragosok. 2009 óta tavasztól késő őszig, de időnként tovább is reggeltől estig, folyamatosan üzemeltetnek egy olyan szerkezetet, amely hangerejében és hangnemében utánozza azon ragadozó madár hangját, amely éppen prédára vadászik. („vércsesikoly”), és ami a madarak riasztására szolgál. A hanghatás rövid időközönként hangosan ismétlődik és a nyugalom megzavarásával jár, amelyet régóta kell eltűnnie a panaszos családjának. Rendeltetészerű, állandó lakhatásuk és egészségük megóvása érdekében kezdeményezték a helyi önkormányzatnál, a megyei kormányhivatalnál a készülék kikapcsoltatását, azonban kérésüket elutasították. Jogi útra azért nem terelte a panaszos az ügyet, mert nincs rá pénze és ideje. Viszont a hétköznapi nyugalomhoz joga van, amit a szomszédjai folyamatosan megsértenek. (A panaszos továbbá előadta azt is, hogy a mellettük fekvő erdő természetvédelmi terület, ahol minden jellegű zaj okozása tilos.)

A rendőrséghez írt levélből az is kiderül, hogy korábban már több ízben kérte a panaszos a rendőrség segítségét telefonon (2018. május 7-én, 21-én, illetve június 16-án, 18-án, 27-én és 28-án). Az intézkedéseket követően a készülék halkabban szólt, de csak addig, amíg kimentek a rendőrök a szomszédok területére hangot mérni. A rendőri kiszállást követően azonban ismétlődik a szomszédok részéről a kifogásolt magatartás. A panaszos a rendőri intézkedésekről nem kapott értesítést sem. Mindössze arról van tudomása a panaszosnak, hogy a június 16-án és 18-án intézkedő r. őrmester megállapította: semmi nem indokolja a készülék használatát, nincs olyan növény a szomszéd hobbikertjében, ami indokolná a készülék folyamatos használatát. A r. őrmester – elmondása szerint – hivatalból feljelentést kezdeményezett a szomszéd ellen. Későbbi időpontokban azonban a 112-es segélyhívón keresztül kért segítségkérés alapján az ügyeletes tiszt azt közölte, hogy a panaszos forduljon a helyi önkormányzathoz, menjen bíróságra, és erőszakosan ismételte a lehetőségeket, amiket azonban a panaszos már végigjárt. Mivel a panaszos a rendőr minden felvetésére válaszolt, az ügyeletes tiszt utolsó reakciója az volt, hogy közölte: leteszi a telefont, és megfenyegette, hogy hivatalból feljelenti a segélyhívó számok rendeltetéstől eltérő igénybevételenek szabálysértése miatt.

b) A Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Tevékenység-irányítási Központja (a továbbiakban: TIK) tájékoztatta a panaszost, hogy 2018. július 12-én a panasza miatti közigazgatási eljárást megindította.

c) A Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője a 2018. augusztus 9-én kelt határozatával a közigazgatási eljárás befejezéséről határozott.

A határozat indokolása szerint a rendőri intézkedés elmulasztása, illetve az intézkedő tevékenység irányító ügyeletes intézkedésével kapcsolatos panasz kivizsgálása során a kapitányságvezető megállapította, hogy a panaszos 112-es segélyhívó számon tett bejelentését a Szombathelyi Hívásfogadó Központ 2018. június 28-án 9 óra 27 perckor fogadta. A hívást fogadó operátor a bejelentést továbbította a Megyei Rendőr-főkapitányság TIK részére, ahol a bejelentést a S. város irányítási szektoron szolgálatot ellátó tevékenység irányító ügyeletes kezelte.

A kivizsgálás adatai alapján megállapítható, hogy a panaszos bejelentő változatlan tartalommal már korábbiakban is tett bejelentéseket, és büntető feljelentést is (zaklatás miatt), amit a S. város Rendőrkapitányság határozatával elutasított. A döntés ellen a panaszos panasszal élt, amit a S. város Járási Ügyészség elutasított, egyúttal felhívta a figyelmét, hogy az intézkedés nem a rendőrség, hanem a S. város Járásbíróság hatáskörébe tartozik, ahol a feljelentő birtokvédelmi eljárást kezdeményezhet. A rendőrség álláspontja szerint a tevékenység irányító ügyeletes helyesen járt el, amikor nem irányított egységet a helyszínre, hanem felvilágosítást nyújtott a panaszosnak, hogy panaszával forduljon az ügyben illetékes bírósághoz. (A bejelentés hanganyaga szerint a panaszos többször kijelentette, hogy nem hajlandó a bírósághoz fordulni.)

A hívásfogadó központok operátorai, supervisorai és a tevékenység-irányítási központok ügyeletvezetői, ügyeletesi munkavégzéséhez kiadott Módszertani útmutató és eljárási rend (a továbbiakban: Módszertani útmutató) 5.2. pontja szerint („Bontani kell a vonalat, ha a bejelentés tárgya nem segélykérés, és a bejelentő terjengősen, releváns adat és információ közlése nélkül kommunikál”) a tevékenység-irányító ügyeletes helyesen járt el, amikor a bejelentés 14. percében, mivel a panaszos már újabb releváns információt nem közölt, udvarias tájékoztatásban hívta fel a figyelmét, hogy bontani fogja a vonalat, valamint helyesen járt el azzal is, hogy a bejelentés 16. percében bontotta a vonalat. A bejelentés hanganyaga szerint a tevékenység-irányító ügyeletes jogi felvilágosítását követően a panaszos több alkalommal kijelentette, hogy a felvilágosítás ellenére újból megteszi bejelentését, amivel kikényszeríti a rendőrség intézkedését a nem a hatáskörébe tartozó ügyben. Az ügyeletes felvilágosításán túlmenően tehát a panaszosnak az ügyészség panaszt elutasító határozata alapján is tudomása van arról, hogy bejelentése nem a rendőrség, hanem a járásbíróság hatáskörébe tartozik.

A tevékenység-irányító ügyeletes helyesen járt el, amikor a tájékoztatta a panaszost, hogy az általa kilátásba helyezett cselekmény (a segélyhívószám folyamatos újra hívása) újabb releváns információ nélkül a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) 206/C. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő, a segélyhívó számok rendeltetéstől eltérő igénybevétele szabálysértés, tekintettel arra, hogy a hívás egyértelműen a segélyhívásokat fogadó szerv hatásköréről, feladatairól, továbbá feladatai ellátásának részletes szabályairól szóló 361/2013. (X. 11.) Korm. rendelet 1. §-ának 13. pont a) alpontja szerinti zavaró hívásnak minősül („a segélykérő vonal olyan használata, amely tartalma szerint nem segélyhívás, nem a készenléti szervek feladat- és hatáskörébe tartozó bejelentést vagy információkérést tartalmaz, és indokolatlanul akadályozza a segélykérő vonalak rendeltetésszerű használatát”). A tevékenység-irányító ügyeletes erre irányuló tájékoztatása pedig nem tekinthető a bejelentő megfélemlítésére és elhallgattatására irányuló fenyegetésnek. A bejelentés kezelése során az ügyeletes intézkedése jogszerű és szakszerű volt a rendőrkapitányság vezetőjének megállapítása szerint.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében további felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A panaszos vonatkozásában az első bejelentést a Sz. város Hívásfogadó Központ részéről *M. Z. J.* hívásfogadó operátor, míg a második bejelentést a M. város Hívásfogadó Központ részéről *Cs. A.* hívásfogadó operátor fogadta. A panaszost *L. P. r.* törzszakaszlós, a Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság TIK tevékenység-irányító ügyeletes hívta vissza a rendőrség részéről.

2) A Testület felvilágosítás-kérése alapján a Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság r. ezredes rendészeti rendőr-főkapitány-helyettesének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza.

a) A panaszolt rendőri intézkedés előzményeiről a r. ezredes az alábbi tájékoztatást adta.

Egyrészt a panaszos több alkalommal tett telefonos bejelentést a segélyhívó számon. 2018. május 21-én 10 óra 23 perckor a panaszos bejelentést lelt a Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére, miszerint a szomszéd ingatlan gyümölcsösében felszerelt madárriasztó zavarja őt. A tulajdonos nem tartózkodik a helyszínen. Rendőri jelentés készült az ügyben. 2018. június 16-án 18 óra 59 perckor a panaszos bejelentést tett a Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére arról, hogy a szomszédja által üzemeltetett vadriasztó hangja zavarja, és hiába jelezte ezt felé, nem hajlandó megszüntetni a zaj forrását. A szomszédok ellen a járőr szabálysértési eljárást kezdeményezett szabálysértés miatt. Az ügyiratban szereplő kutatás adatai alapján ilyen szabálysértési feljelentés a Robotzsaru rendszerben nem található. Egy harmadik bejelentés szerint a panaszos szomszédja (*F. J.*) művi „vércsesikoly zajjal” ijeszti el a kártevő madarakat. Ez a hang egész nap hallhatóan szól, ami zavarja a panaszost, aki intézkedést szeretne. Az ügy intézkedést nem igényelt, felvilágosítással zárult. A panaszos 2018. június 28-án 9 óra 26 perckor hívta a 112-es segélyhívó számot, ugyanazon okból kifolyólag.

Másrészt a panaszügyhöz kapcsolódik egy bűnügyi előzmény. A panaszos bejelentéseivel megegyező tartalommal 2018. május 7-én feljelentést tett a S. város Rendőrkapitányságon. A S. város Rendőrkapitányság határozatával a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 222. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő zaklatás vétségének gyanúja miatt tett feljelentést a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 174. §-ának (1) bekezdés a) pontja alapján (a cselekmény nem bűncselekmény, hanem szabálysértés) 2018. május 10-én elutasította. A panaszos a S. város Rendőrkapitányság ezen határozata ellen panasszal élt. A panaszt a S. város Járási Ügyészség 2018. június 12-én kelt határozatával elutasította. A kivizsgálás irataiba csatolt határozat indoklása alapján a bűncselekmény tényállási eleméhez megkívánt rendszeres, tartós háborgatást nem meríti ki az a magatartás, hogy a sértett panaszos szomszédjában lakók a kertjük védelme érdekében művércse sikolyt használnak, továbbá a rendőrség feljelentés elutasító határozatában foglaltakkal ellentétben a cselekmény nem is szabálysértés („Csendháborítás szabálysértése ugyanis csak lakott területen, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlan zajt okozva követhető el, mely zaj alkalmas mások nyugalmanak, illetőleg a természeti vagy védett természeti értékek zavarására. Mivel a szóban forgó ingatlan nem minősül sem lakott területnek, sem

természeti és védett természeti területnek, ezért ott csendháborítás szabálysértése nem követhető el. A sértett ebben az esetben a S. város Járásbírósághoz fordulhat, ahol birtokvédelmi eljárást kezdeményezhet és kérheti a bíróságot, hogy szomszédját tiltsa el a művérce sikoly használatától.”).

A fentiek alapján megállapítható, hogy a változatlan tartalommal tett előző bejelentések, továbbá a S. város Járási Ügyészség által a panaszos ugyanezen tartalmú panasza elbírálása során hozott jogerős határozata szerint a bejelentés alapján sem bűncselekmény, sem szabálysértés nem állapítható meg, továbbá az intézkedés nem a rendőrség, hanem a S. város Járásbíróság hatáskörébe tartozik.

b) A panaszossal szemben a bejelentés nyomán rendőrségi eljárás nem indult.

3) A Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság TIK r. alezredes osztályvezetője továbbította panaszolt rendőri intézkedéssel összefüggésben keletkezett hanganyagot, amelyből megállapítható, hogy a panaszos a kérdéses napon két ízben hívta telefonon a 112-es segélyhívó számot, illetve a rendőrség is felhívta őt telefonon.

a) Az első – 2 perc 34 másodperc hosszú – telefonhívás hangfelvétele az alábbiakat tartalmazza. A panaszos 2018. július 30-án 11 óra 14 perckor telefonál, és elmondja, hogy a nyugalomhoz való jogában zavarják. A szomszédasszonya bekapcsolta a „vércsesikolyt”, a művi madárriasztó hanggal idegesíti. A hívásfogadó operátor tisztázza, hogy mi a pontos cím. A panaszos elmondja, hogy már elég régóta megy az ütemes hang, szünet van, majd kezdi előlről. A szomszédnak van egy sor szőlője, ezt meg lehetne neki oldania máshogy is. Bediktálja a helyrajzi számot a panaszos. Az operátor közli, hogy értesítik a rendőröket.

b) A második – 1 perc 37 másodperc terjedelmű – telefonhívást a panaszos 14 óra 49 perckor indítja. Egy másik operátorral beszél a panaszos. A panaszos elmondja, hogy negyed 12-kor bejelentett egy panaszt, hogy a szomszéd bekapcsolta a „vércsesikolyt”. Az operátor közli, hogy keresi a bejelentést. Úgy látja, hogy történt intézkedés. A panaszos elmondja, hogy nem történt semmi a S. város Rendőrkapitányság részéről. Az operátor ezzel kapcsolatban azt mondja, hogy tisztázzák: nem történt vagy a panaszos azt nem láthatta. Továbbítani fogja újra a panaszos bejelentését.

c) A rendőrség részéről 15 óra 36 perckor a r. törzszászlós hívta fel a panaszost. A 16 perc 39 perc terjedelmű felvételen hallható, hogy a rendőr bemutatkozik a panaszosnak, közli, hogy a Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletéről telefonál, mert a panaszos tett bejelentést a madárriasztóról, „már nem először”. A panaszos közli, hogy „nem először”, nem változott semmi. Egy idő után elhalkul, vagyis le is kapcsolják, majd halkán bekapcsolták, és ugyanúgy felhangosodik, ami zavarja a panaszos idegrendszerét. A panaszos közli, hogy „én ezt nem szeretném, ezt az egészet abbahagyni, amíg az embernek nincs nyugalma. A tanyát azért vettük, nagyon-nagyon régóta itt vagyunk, még hamarabb, a szomszéd megvette az ő kis kertjét. Itt gazdálkodunk, itt van a telephelyünk bejelentve, itt próbálnánk élni. Eddig szóltunk a hivataloknak, de mindenki elutasít. Egyszerűen nincs ennek vége, az ember teljes mértékig kikészül.

A rendőr azt válaszolja, hogy „így van. Ön ezzel kapcsolatban, bejelentéseivel kapcsolatban már panasszal is élt, aminek kivizsgálása folyamatban van. Ennek ellenére, amit az ügyészség korábban megállapított, sem szabálysértés, sem bűncselekmény nem történt. Ezt a rendőrség az

ön bejelentése alapján megállapította. Egyetlen jogorvoslati lehetőség van, a birtokvédelem, amit az ügyészség önnek már megírt. Ezt viszont a bíróságon tudja érvényesíteni, nem a rendőrségen.”

A panaszos a rendőr szavába vág: el szeretné mondani, hogy az ügyész mindenféle vizsgálódás nélkül hozott egy határozatot. A panaszost meg sem hallgatta, be sem engedték őt a kapitányságra. Az ügyész úgy írta le a határozatát, hogy a panaszost meg sem kérdezte, ki sem vizsgálta az ügyet, „hanem csak írtak a rendőrök valamit és továbbították az ügyészséghez. Nem tudom, ez bevett szokás-e S. városban, de ez nem egy alapvető eljárási folyamat, az nem volt törvényszerű.” A panaszos félbeszakítja a rendőrt, és folytatja: „van egy nyugalomhoz való jog, az ember teljesen kikészül idegileg.” Elmondja a panaszos, hogy hatodik vagy nyolcadik éve „ez csinálja egy ember egy egész helyen, és a rendőrök nem tudják leállítani. Amikor bejelentem, a rendőrnek ezt ki kellene vizsgálni, és ez alapján eljárást kell indítani. Állítólag hivatalból meg is indították az eljárást. Előtte történt, mielőtt megkaptam a papírt az ügyészségről. És arról semmi hang nincsen.”

A r. törzsszázlós ekkor szóhoz jut és közli még egyszer: ez nem szabálysértés, nem bűncselekmény, nem tartozik a rendőrség hatáskörébe. Lehetősége van bírósághoz fordulni, birtokvédelmet kérni. Ekkor a panaszos újra félbeszakítja: „az hosszú ügy”. A rendőr folytatja: „9 év alatt nem sikerült? Annyi idő alatt a bíróság is hoz határozatot.” A panaszos nemmel felel. A r. törzsszázlós elmondja, hogy a bíróság határozatot hoz a panaszos javára vagy vele szemben. De hoz a bíróság egy határozatot. Mivel a panaszos nem fordult oda, nem tudhatja, milyen határozatot hozna: a panaszos javára vagy hátrányára.

A panaszos ismét átveszi a szót („Én is mondhatom, amit gondolok erről az egészeztől?”): „amíg a bíróság eljár, addig én megőrülök. Akkor majd itt járkálok nagykéssel, és leszúrom, mert idegileg kikészülök. Mert a rendőrség nem tesz semmit, senki nem tesz semmit, akinek a hatáskörébe tartozik. Döntenek, mindenféle kivizsgálás nélkül. Itt egyszerűen nincs semmiféle megértés, hozzáértés. Az íróasztal mögül döntenek, meghallgatás nélkül. Ez a folyamat itt, S. városban.”

A rendőr megpróbálja elmondani, hogy ha az eljárás (a panaszjogra akart utalni), a panaszos közbevág, ezért a rendőr annyit tud mondani: „Már hallottam, igen, tessék mondani.” A panaszos pedig azzal folytatja, hogy amikor bevitte az első papírt a feljelentésről, a hölgy, aki kijött, elvette a papírt, mert ő nem ért rá, és már rögtön passzolta is az önkormányzatnak, azzal, hogy az csendháborítás, nem ide tartozik. A panaszos elmondja, hogy akkor ő is folytatja. A r. törzsszázlós megkérdezi, hogy akkor ezt az eljárást megpanaszolta-e a panaszos, mert joga van hozzá. A panaszos azt válaszolja, hogy azt az eljárást nem panaszolta meg, mert megvárta becsülettel az ügyintéző (nem fejezi be a gondolatot). A nyugalomhoz való jog, és igenis joga van ahhoz, hogy végre csöndben legyen, mert neki ez az állandó lakcíme. Megkérdezi a rendőrt, hogy ő tudna-e olyan zajban élni.

A rendőr ekkor megkérdezi a panaszost, hogy milyen intézkedést vár el a rendőrségtől. A panaszos már kiabál a rendőrrel: „Hallgattassák el!” A rendőr ismételtlen megkérdezi, hogy mit látna jónak a panaszos, ha kimegy a rendőr, mit tegyen. A panaszos közli, hogy ő nem rendőr. A rendőr ismételtlen felteszi a kérdést, amire a panaszos azt mondja, hogy nem tudja, mit kell, tegyen. A rendőröknek megvan a joguk és az eszközük, ne a polgár, ... szeretné, ha csönd lenne, ha úgy tudna élni, ahogy szeretne.

A rendőr elmondja, úgy érzi, a panaszos elég türelmes, hogy 9 évig várt ezzel, de ahova fordulnia kellene... A panaszos sokadjára félbe szakítja: 9 évig várjon a bíróságra, a rendőrség is csak vállat vonogat, pedig nyugalomhoz való jogról van szó. A rendőrség „hatáskörében van egy

olyan, hogy magánélethez való jog”. A panaszos megismétli, hogy a nyugalomhoz való jogról van szó. A rendőr elmondja, hogy „indokolatlan hangkeltés” van, amíg ez nem áll meg, addig nincs jogsértés.

A panaszos tovább folytatja a vitát: ez nem „indokolatlan hangkeltés”. Egész tavasztól késő őszig, nem akkor, amikor érik a szőlő, hanem folyamatosan. Reggel nyolc órától este nyolc óráig. Az egyik rendőr, aki kiment és megértette, miről szól a dolog... ekkor megkérdezi a rendőrt, hogy itt van-e, amire a rendőr igennel felel („igen, hallgatom”)... A panaszos folytatja: meg is nézte az 1300 nm-es területet, amiről szó van, akkor azt mondta, hogy semmi nem indokolja, mert van neki egy levendula bokra. „Arra kell neki ez a vércsesikoly? Én meg tönkremegyek idegileg? Öreg anyósomat nem tudom kirakni? Hol van itt a magánélethez való szféra? Most hozták újból a jogot be. ... Nem bírok megmaradni a saját területemen, mert egy ember ki akar készíteni. Mert én itt állandó lakos vagyok. Ezt senki nem érti meg. Ezt a rendőrség nem vizsgálta ki.” Ne küldje el a rendőr őt a bíróságra, „mert az évek”.

A rendőr elmondja, hogy a „9 év is év”, lett volna a panaszosnak már lehetősége. A rendőr elmondja véleményét, hogy ennyi idő alatt, ha ilyen problémája van, ami a jogszabályokban le van fektetve, hogy hova fordulhat, oda fordult volna már. De a panaszos ahhoz az egyetlen szervhez nem fordult, aki az ügyében eljárhat. Ha oda is fordulna, aki valóban eljárhat, akkor ott már ennyi idő alatt bőven lett volna valamilyen végzés, ami alapján el lehet dönteni, „hogyan tovább”. De amíg nem fordul ehhez a szervhez, aki ebben az ügyben jogosult eljárni, addig hívogathatja a rendőrséget, de nem fognak kimenni és hiába hívogat más szervet is, esetleg ők sem fognak tudni intézkedni. Mert nem hatáskörük.

A panaszos nem érti, ilyenkor hol van a nyugalomhoz való joga. Ha neki van egy magánszférája, és abban zavarják... Leírta a s. városi kapitánynak is, hogy joga van az összes négyzetcentiméterhez. és átjön a hang. A felvétel 9. perc 27. másodpercénél a rendőr szól: „Egy pillanat!” A panaszos ennek ellenére folytatja mondandóját: az önkormányzatnál hiába írja le, hoztak egy határozatot. Nem hoztak önkormányzati rendeletet, nem érdekli őket, csak lepasszolják, mint a rendőrség. Kibál: őt nem tudják leállítani, mert egy egyszerű parasztasszony. Hol van a demokrácia, az egyenlő jog? Ő nem akar bíróságra járkalni, és ő ezt megírta.

10 perc 39 másodpercénél a panaszos keresi a rendőrt a vonal túlsó végén. A rendőr közli: „itt vagyok, hallgatom”. A panaszos erre azt mondja, nem tudja, miért teszi félre a kagylót. A rendőrt „valószínűleg nem idegesíti senki otthon a szomszédjában, és nyugalmasan él”. A rendőr azt válaszolja: „nem tettem félre a vonalat. De azt, amit mással forgalmazok, azt önnek nem kell hallania közben.” hallható is, nagyon halkán, hogy valakivel beszélt a rendőr, feltehetően egy másik telefonon. A panaszos úgy reagál rá, hogy akkor minek hívja a rendőr őt. Akkor nincs mit beszélniük, ő folytatja a hadjáratot. Állítsák le a szomszédasszonyt, ez nem megfelelő bánásmód. Folytatja az eljárást. Nem azt kéri, hogy büntetgessék, hanem azt, hogy csönd legyen. A panaszos folyamatosan kiabálva beszél. [...] 11 perc 48 másodperctől nincs új információ, ugyanazokat mondja a panaszos.

A felvétel 13. percénél a rendőr megkérdezi, hogy megengedi-e a panaszos, hogy szóhoz jusson. Elmondja a példát: az, hogy az autók mennek az úton, zajjal jár. Ha forgalmas út mellett lakik, elég hangos, zavaró a zaj. Ha ott lakik, bárhova fordulhat, nem bűncselekmény, nem szabálysértés. Hiába akarja, hogy az udvaron csönd legyen, a forgalom zaja be fog jönni, a rendőrség nem tud eljárni. Ott, ha használnak egy olyan eszközt, ami nem tilos, annak használata, az, hogy a panaszoshoz áthallatszik, önmagában nem szabálysértés, nem bűncselekmény. Ezért

hiába fordul a rendőrséghez, nem tudnak benne intézkedni. A panaszos lehetősége a bíróság, az hozhat birtokvédelemben határozatot. A panaszos erre nem volt hajlandó fordulni, az elmondása alapján ezután sem hajlandó. Nem hajlandó megoldani a problémáját, nem tud más segíteni, ha ezt nem teszi meg.

A panaszos közli, hogy a rendőr nem jó példát hozott fel. Ha az autópálya mellé költözik, az megint egy másik zaj, hanghatás. Az agy úgy dolgozza fel, de ezzel a zajjal az agy nem tud mit kezdeni, és folyamatosan tönkremegy az ember füle, az idegrendszere. Nyugalom volt, amíg a szomszéd oda nem ment, 2009 óta az folyamatosan működik. A panaszos is elkezd, de akkor senki nem fog itt megmaradni, vagy ha majd ölik egymást. A rendőr elmondja, hogy úgy érzi, a panaszos elveszítette a türelmét, és olyanokat mond, amiket ő sem gondol komolyan.

A panaszos közli a rendőrrel, hogy nem mondott meggyőző érvet. Tudomásul vette, de folytatni fogja az irkálást. A rendőr elmondja, hogy „tessék fordulni” a bírósághoz, majd elköszönnek.

4) A „Küldés leírása” elnevezésű dokumentumok az alábbi adatokat tartalmazzák.

a) 2018. július 30-án 11 óra 14 perckor történt az első hívás, amit *L. P.* r. törzssászlós rögzített, és amely szerint a panaszos szomszédja bekapcsolta a madárriasztót, ami nagyon hangos csipogó hangot ad ki, ezért nem tudnak pihenni, és rendőri intézkedést kér. Az elintézés típusa: egyéb, intézkedést nem igényel.

b) A második hívás szerint, amit szintén a r. törzssászlós rögzített, 2018. július 30-án 14 óra 49 perckor a panaszos bejelentést tett a Megyei Rendőr-főkapitányság ügyeletére, arról, hogy nagyon zavara a seregélyriasztó hangja, amit a szomszédja használ, ezért újabb intézkedést szeretne. Az első hívását követően, a panaszost visszahívták 15 óra 19 perckor, és tájékoztatást kapott, hogy a bejelentésében szereplő eset nem szabálysértés, nem bűncselekmény, az a rendőrség hatáskörébe tartozik, a bíróságon kérhet birtokvédelmet. A panaszos az eset összes körülményére ismét kitért, és a megoldást mindenképpen a rendőrségtől várja. Annak ellenére, hogy már 9 éve hallgatja, nincs ideje kivárni, amíg a bíróság határozatot hoz. Többször is adtak jogi felvilágosítást a panaszosnak, és többször tájékoztatták, hogy érdemben a bírósághoz kellene fordulnia. A panaszos a 16 perces beszélgetés végén úgy nyilatkozott, hogy megértette, de akkor is megtesz mindent, hogy az ügyével foglalkozzanak. További intézkedést nem igényel. Az elintézés típusa: jogi felvilágosítás.

5) A Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság TIK r. törzssászlós tevékenység-irányító ügyeletésének feljegyzése az alábbi információkat tartalmazza.

a) A r. törzssászlós tudomása volt arról, hogy a panaszos segélyhívó számon tett bejelentéseinek volt előzménye.

b) A panaszos mindkét alkalommal azért kért segítséget, mert külterületen, a telek szomszédja – akivel haragos viszonyban van – a gyümölcsérési időszakban, a nappali órákban madárriasztót használ a gyümölcsök megvédése érdekében, és az az ő nyugalomát zavarja.

c) A r. törzssászlós a panaszosnak az első, illetve a második esetben azt a felvilágosítást adta, hogy a bejelentésében előadott körülmények fennállása alapján a madárriasztó használata nem jogsértés, annak működtetése célzatos, nem indokolatlan. Azon időszakokban, amikor a használata indokolatlan lenne, nem működik, ezért rendőri intézkedésre okot adó körülmény nem

merült fel. Továbbá segítő szándékkal a bejelentőt kikérdezte minden körülményről, ami alapján segíthet abban, hova forduljon a problémájával. Ennek során közölte vele, hogy elsősorban a polgármesteri hivatal hozhat olyan döntést, mely az eszköz működtetését megtiltja, másodsorban mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyében bíró járjon el, ezért a bírósághoz fordulhat.

Azt, hogy nem történt jogszabálysértés, az is alátámasztotta, hogy a korábban a rendőrségen tett feljelentését az ügyészség jogsértés hiányában megszüntette. A bejelentő azonban teljes mértékben elzárkózott attól, hogy bírósághoz forduljon; ragaszkodott ahhoz, hogy a rendőrség szüntesse be a madárriasztó használatát. A panaszos közölte, hogy addig fog telefonálni a rendőrségre, amíg meg nem szüntetik a hangot. A rendőr ezért tájékoztatta, hogy ebben az esetben jogszabálysértést követ el, a 1.12-es segélyhívó szám indokolatlan használata miatt feljelenik.

d) A Testület azon kérdésére, hogy a rendőrség milyen módon győződött meg arról: nem szükséges az első, illetve a második hívás esetében sem a helyszínre vonulni, a r. törzssászlós azt a választ adta, hogy egyrészt a bejelentő által elmondottak alapján (pár nappal korábban volt kint rendőr, és azóta újabb körülmény nem merült fel). Továbbá az eszköz használója nem ismeretlen, személyazonosságának megállapítására nincs szükség. Az eszköz használata az elmondott körülmények alapján nem minősül jogsértésnek. A panaszos korábban tett feljelentését az ügyészség, jogsértés hiányában, megszüntette.

A r. törzssászlós tájékoztatta is a panaszost arról, hogy nem fognak kimenni a rendőrök a helyszínre.

e) A második beszélgetés alkalmával, amikor a vezető ügyeletes utasítására a r. törzssászlós tevékenység-irányító ügyeletesnek vissza kellett hívnia a panaszost, hogy tájékoztassa arra vonatkozóan, miért nem megy ki rendőr a helyszínre – ami szintén több mint 15 perces telefonhívás volt – akkor elhangzott az a kijelentés, hogy „az nem tartozik magára”. Azonban ez a kijelentés is egy mondat része, nem önmagában hangzott el és nem a bejelentés tartalmi lényegéhez kapcsolódik.

A második telefonhívás során is leginkább a bejelentő beszélt, a rendőr pedig hallgatta. A 15 perc a nyári idegenforgalmi szezonban az ügyeletesi munkavégzés során hosszú idő, annak során a r. törzssászlós nemcsak a bejelentéseket veszi, kezeli, hanem egy másik telefonon is fogad és kezdeményez hívásokat, valamint a közterületi állománnyal EDR rádión keresztül folyamatosan összeköttetésben áll. Ezen beszélgetés ideje alatt is számos rádióforgalmazást bonyolított le, ami nem rendőrségi alkalmazottak számára nem publikus, ezért, valamint, hogy a bejelentőt ne zavarja meg a beszédében, a telefon kagylójának mikrofonját a kezével befogta (be szokta fogni) és úgy forgalmazott az EDR rádión. A rendőr azt feltételezi, hogy erről a csendről gondolta úgy a bejelentő, hogy a rendőr nem figyel rá és szóvá tette, hogy félreteszi a telefont. Ekkor közölte a r. törzssászlós a panaszossal: „az, hogy másokkal mit forgalmaz a rádióban, nem tartozik magára”. Azonban a rendőr úgy emlékszik, hogy a panaszos ezzel a közléssel nem foglalkozva, szünet nélkül mondta az általa fontosnak vélt információkat, így a rendőrnek azt nem állt módjában számára részletesebben kifejteni.

6) A Megyei Rendőr-főkapitányság TIK c. r. alezredes osztályvezetőjének tájékoztató levele az alábbi többlet adatokat tartalmazza.

a) A TIR rendszerben végzett kutatás adatai alapján a panaszos 2018. július 30-án valóban két alkalommal tett bejelentést. Az első bejelentésről (időpontja 11 óra 14 perc) a hívásfogadó operátor adatlapot készített, azt a tevékenység-irányítási rendszerben továbbította a Megyei Rendőr-főkapitányság TIK felé. Élőhang átadás nem történt. A második bejelentésről a hívásfogadó operátor úgyszintén adatlapot készített, azt a tevékenység-irányítási rendszerben továbbította a Megyei Rendőr-főkapitányság TIK felé. Ekkor sem történt élőhang átadás.

A második bejelentés adatlapjának fogadását követően a Megyei Rendőr-főkapitányság TIK-ben a S. város irányítási szektoron szolgálatot teljesítő r. törzssászlós a bejelentőt telefonon visszahívta.

Az első bejelentésről készített adatlap „munkanapló” rovatában a r. törzssászlós feltüntette, hogy „további intézkedést nem igényel, rendész pk. értesítve, intézkedést nem igényel”. Az értesített rendészeti parancsnok az adott napon a c. r. alezredes volt – az idegenforgalmi idényben – a bejelentés szerint területileg illetékes S. város Rendőrkapitányságon, aki az adott időszakban éppen a panaszos ugyanezen tárgyban az ugyanezen r. törzssászlós ügyeletes ellen a 2018. június 28-ai rendőri intézkedés elmulasztása miatt tett panasza kivizsgálását végezte, és az ügy összes rendészeti, bűnügyi és ügyészségi előzményei ismeretében utasította az ügyeleteset az adatlap intézkedés nélküli lezárására.

b) A hanganyagok alapján a panaszos adott napon tett első bejelentése arra vonatkozott, hogy a madárriasztó hangja zavarja a pihenését.

A második bejelentés Módszertani útmutató és eljárási rend 3.1. pontja szerint sürgető hívásnak minősült.

c) A 2018. július 30-án a panaszos segélyhívó számon tett bejelentéseinek előzményét valamennyi érintett rendőr teljes mértékben ismerte.

A c. r. alezredes rendészeti parancsnok az ügy összes előzménye ismeretében, és az alapján, hogy a bejelentés az előzmény bejelentésekhez képes új információt (ami a rendőri intézkedést megalapozná) nem tartalmazott, adott utasítást az adatlap intézkedés nélküli lezárására.

A r. törzssászlós ügyeletes a hanganyag szerint a panaszosnak adott (16 perc 39 másodperc teljes idejű) tájékoztatás során – a részletes felvilágosítását követően – a beszélgetés 8 perc 54 másodpercénél közölte, hogy nem fognak rendőrök kimenni a helyszínre.

d) A panasz azon részét illetően, hogy a rendőr „olyan dolgokra hivatkozott, ami nem rá tartozik”, a tájékoztatás azt tartalmazza, hogy a panaszossal történt beszélgetés során az ügyeletes az ügy ügyészségi előzményeire hivatkozott, amelyek pedig az intézkedési kötelezettség megalapozása szempontjából lényegesek.

III.

A panaszos sérelmezte a segítségnyújtás (a helyszíni intézkedés) elmulasztását, illetve az intézkedő rendőr hangnemét. **A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos, a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) és a rendőrség szolgálati**

szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz, valamint az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e a panaszos bejelentései kapcsán intézkedési kötelezettsége.

A panaszbeadvány szerint a panaszos első ízben, a 112-es segélyhívó számon azt közölte, hogy a szomszédja madárriasztójának zaja nagyon bántja, és intézkedést kért az ügyben. Második segélyhívása tekintetében a panasz mindösszesen azt tartalmazza, hogy segítséget kért. Új körülményre a panaszos nem hivatkozott beadványában.

A rendőrség által rendelkezésre bocsátott hangfelvételek, a „küldés leírása” és az érintett rendőrök nyilatkozatai alapján megállapítható, hogy a panaszos telefonos bejelentésében valóban azt közölte, hogy a szomszédja által üzemeltetett madárriasztó zaja zavarja, ami miatt kéri, hogy menjenek ki a rendőrök. A panaszos a második telefonálás során új körülményre nem hivatkozott, a korábbi sérelmeit emlegette.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. és 2., valamint 19. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bünyügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyon visszaszerzését, továbbá szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, illetőleg ellátja a segélyhívó számok fogadásából eredő feladatokat.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyen a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A bejelentések, valamint az előzményi iratok alapján a Testület azt feltételezi, hogy a panaszos el kívánta elérni, hogy szomszédjával szemben eljárás induljon zaklatás vagy csendháborítás miatt. A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 222. §-ának (1) bekezdése tartalmazza a zaklatás törvényi tényállását: az követi el (ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg), aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja. A Szabs. tv. 195. §-a szerint csendháborítás szabálysértését valósítja meg az, aki lakott területen, az ott levő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalmát, illetve a természeti vagy a védett természeti értéket zavarja.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a bünyügyi (szabálysértési) hatóság szerepét, azonban azt vizsgálnia kell: felmerülhetett-e

bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A beadványban megjelöltek, a rendőrség által rendelkezésre bocsátott adatok alapján – különös figyelemmel a panaszos korábbi feljelentése alapján az ügyészség által meghozott döntésre is – erre a kérdésre a Testület egyértelműen nemmel felelt. Az említett zaklatás bűncselekményének tényállási eleme a „rendszeres, vagy tartós háborgatás”, amit nem merít ki az a magatartás, hogy a kertszomszéd madárriasztót használ. A csendháborítás szabálysértése pedig csak lakott területen (illetve természeti és védett természeti területen) indokolatlan zajt okozva követhető el. A zaj további jellemzője, hogy alkalmasnak kell lennie mások nyugalmanak (illetőleg a természeti vagy védett természeti értékek) zavarására. Jelen esetben a beadvány szerint is hétvégi házas területről van szó (természeti és védett természeti területre vonatkozóan nincsenek adatok), ezért szabálysértés sem állapítható meg az adott esetben.

A Testület továbbá utal arra, hogy a panaszos által sérelmesnek tartott élethelyzetet minden esetben azonos módon adta elő, új vagy többlet adatot nem közölt a rendőrséggel bejelentései során. A panaszos több hatóságtól (rendőrségtől, ügyészségtől) hivatalos formában is tájékoztatást kapott arról, hogy a rendőrségnek nincs hatásköre eljárni az ügyében, illetve arról is, hogy mely hatósághoz fordulhat sérelmével.

A Testület megítélése szerint a panaszos által sérelmezett cselekmény miatti telefonos bejelentés nem keletkeztetett – az Rtv. idézett 13. §-a alapján – intézkedési kötelezettséget. A Testület megállapítása szerint az intézkedés mellőzésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Tekintettel arra, hogy a panaszos számos alkalommal, azonos tartalmú bejelentést tett a segélyhívó számon, a Testület indokoltan tartja felhívni a figyelmét az alábbi jogszabályi rendelkezésekre.

a) A 361/2013. (X. 11.) Korm. rendelet rendelkezik a segélyhívásokat fogadó szerv hatásköréről, feladatairól, továbbá feladatai ellátásának részletes szabályairól. Annak 4. § (3) bekezdése szerint a hívásfogadó rendszer által automatikusan fogadott segélyhívás alapján a híváskezelő kikérdezi a bejelentőt (a kapott információkat pedig elektronikus adatlapon rögzíti). A híváskezelő – amennyiben ez lehetséges – rögzíti a) a bejelentőnek az Rtv. 81/A. §-ában és 82. § (1) bekezdés d) pontjában meghatározott személyes adatait, b) a segélyhívás alapjául szolgáló vészhelyzet vagy esemény helyszínét, c) a segélyhívás alapjául szolgáló vészhelyzet vagy esemény leírását és d) a kikérdezés során ismertté vált egyéb szükséges információkat és adatokat. Ugyanezen jogszabályhely (6) bekezdése szerint továbbá a hívásfogadó központ a hívásfogadó rendszer útján hangfelvételt készít a segélyhívásokról, amelyről az Rtv.-ben meghatározott szabályok szerint adatot szolgáltat. 5. § A készenléti szervhez közvetlenül (állampolgári személyes bejelentés útján vagy nem segélykérővonalon) beérkezett segélykérést a készenléti szerv tevékenység-irányító központja rögzíti a tevékenység-irányítási rendszerben, amely on-line kapcsolat útján a 4. § (3) bekezdésében meghatározott adatokat automatikusan továbbítja a hívásfogadó rendszerbe. A tevékenység-irányító központ az ilyen módon rögzített segélyhívás vonatkozásában nyomon követi a vészhelyzeti esemény státuszát, illetve szükség esetén kezdeményezi a hívásfogadó központ, más készenléti szerv, közmű üzemeltető vagy a készenléti szerveken kívüli hatóság, hivatalos szerv, illetve szervezet intézkedését. A Korm. rendelet 6. §-a szerint a segélyhívás többféle lehet: olyan, ami alapján készenléti szerv intézkedése szükséges (ilyen esetben a híváskezelő továbbítja az elektronikus adatlapot, valamint szükség esetén haladéktalanul továbbkapcsolja a segélyhívást a hatáskörrel rendelkező készenléti szervnek), olyan, ami alapján

a közmű üzemeltető vagy a készenléti szerveken kívüli hatóság, hivatalos szerv vagy szervezet helyszíni intézkedése szükséges (a híváskezelő gondoskodik e szervek értesítéséről). Amennyiben a fenti intézkedés nem szükséges, a híváskezelő a bejelentő részére megadja a szükséges felvilágosítást, és ezt, illetve rögzíti az elektronikus adatlapon. A jogszabály 1. §-ának 13. pont a) alpontja ugyanakkor meghatározza azt, hogy mi minősül zavaró hívásnak: „a segélykérővonal olyan használata, amely tartalma szerint nem segélyhívás, és indokolatlanul akadályozza a segélykérővonalak rendeltetésszerű használatát, így különösen: a) nem a készenléti szervek feladat- és hatáskörébe tartozó bejelentést vagy információkérést tartalmaz; b) olyan valótlan tartalmú közlést vagy bejelentést tartalmaz, amely alkalmas a készenléti szervek valamelyikének szükségtelen intézkedése kiváltására; c) véletlen vagy technikai hibából eredő hívás, illetve jelzés; d) SIM kártya nélküli mobiltelefonról kezdeményezett, nem segélyhívásra irányuló hívás.”. Ilyen esetekben a híváskezelő a zavaró hívás tényét rögzíti az elektronikus adatlapon.

b) A Testület továbbá utal a fentebb már hivatkozott Módszertani útmutatóra, amelynek 5.2. pontja szerint: „Bontani kell a vonalat, ha a bejelentés tárgya nem segélykérés, és a bejelentő terjedősen, releváns adat és információ közlése nélkül kommunikál”.

c) A Szabs. tv. 206/C. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá a segélyhívó számok rendeltetésétől eltérő igénybevétele szabálysértését követi el az, aki az egységes európai segélyhívó számot, illetve a nemzeti segélyhívó számot annak rendeltetésétől eltérő célból, szándékosan felhívja.

2) A Testület megállapítása szerint a panaszos telefonos segélykérése alapján a rendőrségnek nem keletkezett a helyszínen való megjelenésre, és intézkedésre kötelezettsége. Vizsgálta ugyanakkor azt, hogy a panaszoszt felhívó rendőr mennyiben tett eleget a felvilágosítás-adási kötelezettségének.

A panaszbeadvány ezzel összefüggésben azt tartalmazza, hogy a rendőr azt közölte: nem fognak kimenni, illetve a panaszos bármit is közölt, a rendőr érdektelen volt.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási és felvilágosítás-adási kötelezettségét: a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható (az ultima ratio elve alapján), vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége megghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. (A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.)

A Testület álláspontja szerint jelen esetben a rendőr feladata a bejelentett – és a rendőrség előtt régóta jól ismert – cselekmény tekintetében az volt, a panaszosnak a szükséges tájékoztatást megadják: a jelzett eset nem tartozik a rendőrség hatáskörébe, birtokvédelmi eljárást kezdeményezhet, amelynek érdekében a bírósághoz fordulhat. Emellett tájékoztathatja a panaszoszt arról is, hogy miért nem valósult meg a konkrét esetben szabálysértés (csendháborítás), illetve bűncselekmény (zaklatás).

A rendőrségi dokumentumok (azok közül is a legerősebb bizonyító erejű, rendőrségi hangfelvételek) alapján a Testület az alábbi megállapításokat teszi. A panaszos az őt telefonon felhívó r. törzsszázlóstól végeredményben és összességében megfelelő tájékoztatást kapott. A

rendőr közölte, hogy a szóban forgó ügyben (birtokvédelmi kérdésben) nincs hatásköre intézkedni a rendőrségnek, de a panaszos a jogainak mely hatóság (a bíróság) előtt szerezhet érvényt. A rendőr annak ellenére, többször is elismételte a több mint 16 perc terjedelmű beszélgetésben, hogy nincs hatásköre a rendőrségnek, illetve hogy sem bűncselekmény, sem szabálysértés nem valósult meg, hogy erről egyébként a panaszos az ügyészség határozata alapján (hivatalosan) is értesült.

A Testület a panaszos figyelmét felhívja az alábbiakra. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) szabályozza a birtokvédelmet. Az Ötödik Könyv (Dologi jog) Első Rész (A birtok) I. Címén (A birtok és a birtokvédelem) belül a II. Fejezet tartalmazza a birtokvédelem szabályait. A Ptk. 5:5. §-a [A birtokost megillető birtokvédelem] szerint: a birtokost birtokvédelem illeti meg, ha birtokától jogalap nélkül megfosztják vagy birtoklásában jogalap nélkül háborítják (tilos önhatalom). A birtokost a birtokvédelem mindenkivel szemben megilleti, annak kivételével, akitől a birtokot tilos önhatalommal szerezte meg. Ez alapján tehát, ha valaki – legyen az akár a szomszéd – zajong, és ezzel zavarja a birtokos nyugalomát, a birtokost megilleti a birtokvédelem.

A Ptk. szerint két módja van a birtokvédelemnek: bíróság vagy jegyző útján. A Ptk. 5:7. §-a [Birtokper] szerint: tilos önhatalom esetén a birtokos az eredeti birtokállapot helyreállítását vagy a zavarás megszüntetését kérheti a bíróságtól. A bíróság a birtokláshoz való jogosultság alapján dönt. A békés birtoklásban megzavart fél jogosultságát vélelmezni kell. A Ptk. 5:8. §-a [Birtokvédelem a tényleges birtoklási helyzet alapján] szerint ugyanakkor a birtokos egy éven belül a jegyzőtől is kérheti az eredeti birtokállapot helyreállítását vagy a zavarás megszüntetését. A jegyző elrendeli az eredeti birtokállapot helyreállítását és a birtoksértőt a birtoksértő magatartástól eltiltja; kivéve, ha nyilvánvaló, hogy az, aki birtokvédelmet kért, nem jogosult a birtoklásra vagy birtoklásának megzavarását tűrni volt köteles. A jegyző - kérelemre - jogosult a hasznok, a károk és a költségek kérdésében is határozni. A jegyző határozata ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs. Az a fél, aki a jegyző birtokvédelem kérdésében hozott határozatát sérelmesnek tartja, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a bíróságtól a másik féllel szemben indított perben kérheti a határozat megváltoztatását. A jegyzőnek a birtoklás kérdésében hozott határozatát a meghozatalától számított három napon belül végre kell hajtani. A keresetindításnak a jegyző által hozott határozat végrehajtására nincs halasztó hatálya, kivéve, ha a jegyző a hasznok, károk és költségek kérdésében is határozatot hozott, és az érdekelt fél ebben a kérdésben vagy a birtoklás kérdésében pert indított. A bíróság elrendelheti a birtoklás kérdésében a jegyző által hozott határozat végrehajtásának felfüggesztését, ha a rendelkezésre álló adatok alapján a határozat megváltoztatása várható. [A jegyző hatáskörébe tartozó birtokvédelmi eljárásról szóló 17/2015. (II.16.) Kormányrendelet tartalmazza a jegyző eljárására vonatkozó részletes szabályokat.]

A rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetése alapján a Testület úgy ítélte meg, hogy a rendőr maradéktalanul eleget tett tájékoztatási kötelezettségének, ezáltal nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga.

3) Tekintettel arra, hogy a panaszos úgy fogalmazott: „Olyan dolgokra hivatkozott, ami szerintem nem rá tartozik” (a rendőrrre), a Testület vizsgálta a r. törzszászlósnak a panaszossal szemben tanúsított hangnemét is.

A szóban forgó hangfelvétel 9. perc 27. másodpercénél hallható, hogy a r. törzszászlós mondja a panaszosnak: „Egy pillanat!”, a panaszos azonban ennek ellenére folytatja mondandóját. Több, mint egy perccel később, a felvételen a 10. perc 39 másodpercénél hallható az, hogy a panaszos

keresi a rendőrt a vonal túlsó végén, aki közli: „itt vagyok, hallgatom”. A panaszos azt gondolta, hogy a rendőr félre tette a telefonkagylót, és megjegyzést is fűz hozzá. A rendőr azonban azonnal felel a panaszosnak: „nem tettem félre a vonalat. De azt, amit mással forgalmazok, azt önnek nem kell hallania közben.” A r. törzsszázlós feljegyzésében úgy nyilatkozott továbbá, hogy az a kijelentés, miszerint „az nem tartozik magára”, egy mondat része volt, nem önmagában hangzott el, és az nem is a panaszosi bejelentés tartalmi lényegéhez kapcsolódott. A nyári idegenforgalmi szezonban – a mikor a panaszolt rendőri mulasztás is történt – az ügyeletesi munkavégzés során a r. törzsszázlós nemcsak a bejelentéseket veszi, kezeli, hanem egy másik telefonon is fogad és kezdeményez hívásokat, valamint a közterületi állománnyal EDR rádión keresztül folyamatosan összeköttetésben áll. A panaszossal folytatott beszélgetés ideje alatt is több rádióforgalmazást bonyolított le, ami azonban állampolgárok számára nem publikus, ezért, valamint, hogy a bejelentőt ne zavarja meg a beszédében, a telefon kagylójának mikrofonját a kezével befogta, úgy forgalmazott az EDR rádión. Erről a csendről gondolta úgy a panaszos, hogy a rendőr nem figyel rá, ezért mondta neki, hogy „az, hogy másokkal mit forgalmaz a rádióban, nem tartozik” a panaszosra.

A panaszos a 16 perces beszélgetés alatt többször a rendőr szavába vágott, aki a gondolatait többször nem tudta befejezni. A hangfelvétel 13. percénél kérdezi meg a rendőr, megengedi-e a panaszos, hogy szóhoz jusson, akkor tud folyamatosan beszélni, azonban a panaszos azt is egy perc múlva megszakítja.

A Testület a panasz ezen része tekintetében utal az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondatára, amely szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és

tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok egybevetésével megállapította, hogy – bár a panaszos számos esetben felemelte a hangját, kiabált a rendőrrel – a r. törzsszázlós megfelelő hangnemben, tisztelettudóan, türelmesen beszélt, többször elismételve, mi lehetne megoldás az ügyében.

A Testület a panaszossal szemben tanúsított rendőri hangnem tekintetében a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz való alapvető joga nem sérült.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrségnek a panaszos bejelentése nyomán nem keletkezett a helyszínen megjelenési, és intézkedési kötelezettsége, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjoga. A panaszost telefonon felhívó rendőr maradéktalanul eleget tett tájékoztatási kötelezettségének, így az említett alapjog ezen okból sem sérült. A rendőr által tanúsított hangnem továbbá nem sértette a panaszos emberi méltósághoz való jogát.

A panaszosnak az áttétel ellen előzetesen bejelentett tiltakozására figyelemmel a Testület – az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – az eljárás megszüntetéséről döntött.

Budapest, 2018. november 6.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag helyett
dr. Lukács Tamás elnök

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag